

VÄIKELAEVAD

Kaugjuhtimisega mehaanilised rooliseadmed

Small craft

**Remote mechanical steering systems
(ISO 8848:2020)**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN ISO 8848:2021 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles aprillis 2021;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2022. aasta aprillikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud Tallinna Tehnikaülikool, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus.

Standardi on tõlkinud Titania Tõlked OÜ, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud Tallinna Tehnikaülikool.

Standardi mõnede sätetele on lisatud Eesti olusid arvestavaid märkusi, selgitusi ja täiendusi, mis on tähistatud Eesti maatahisega EE.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN ISO 8848:2021 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 07.04.2021.	Date of Availability of the European Standard EN ISO 8848:2021 is 07.04.2021.
--	---

See standard on Euroopa standardi EN ISO 8848:2021 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.	This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN ISO 8848:2021. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.
--	--

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 47.080

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee.

English Version

**Small craft - Remote mechanical steering systems (ISO
8848:2020)**

Petits navires - Appareils à gouverner commandés à
distance (ISO 8848:2020)

Kleine Wasserfahrzeuge - Steueranlagen (ISO
8848:2020)

This European Standard was approved by CEN on 30 July 2020.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	3
EESSÕNA.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 NORMVIITED	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	5
4 KONSTRUKTSIOONINÕUDED	8
5 KONSTRUEERIMISNÕUDED PÄRAMOOTORITELE JA PÖÖRDKÄITURITELE	10
6 NÕUDED ROOLISEADMETELE	12
6.1 Veesõidukile paigaldatud rooliseadmed	12
6.2 Rooliseadmed	12
6.3 Roolitrossid.....	12
6.4 Roolimehhanismid.....	13
7 PAIGALDAMINE.....	15
8 KATSENÕUDED.....	19
8.1 Üldist.....	19
8.2 Nagu-oleks-paigaldatud katsed.....	19
8.3 Komponentide katsed	20
8.3.1 Roolitross ja väljund-koosteüksuse katsed.....	20
8.3.2 Roolimehhanismi koosteüksuse katsed.....	21
9 MÄRGISTUSED, KASUTUSJUHEND JA PAIGALDUSJUHEND	24
9.1 Märgistused	24
9.2 Kasutusjuhend.....	24
9.3 Paigaldusjuhend	24
Lisa ZA (teatmelisa) Selle Euroopa standardi ja direktiivi 2013/53/EL oluliste nõuete vahelised seosed, mida on eesmärk katta.....	25
Kirjandus.....	26

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN ISO 8848:2021) on koostanud tehniline komitee ISO/TC 188 „Small craft“ koostöös CCMC-ga.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2021. a oktoobriks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2021. a oktoobriks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument asendab standardeid EN ISO 15652:2017, EN ISO 8848:2017 ja EN ISO 9775:2017.

Standard on koostatud mandaadi alusel, mille on Euroopa Standardimiskomitee (CEN) andnud Euroopa Komisjon ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon, ja see toetab EL-i direktiivi(de) olulisi nõudeid.

Teave EL-i direktiivi(de) kohta on esitatud teatmelisas ZA, mis on selle dokumendi lahutamatu osa.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Põhja-Makedoonia Vabariik, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

Jõustumisteade

CEN on standardi ISO 8848:2020 teksti muutmata kujul üle võtnud Euroopa standardina EN ISO 8848:2021.

EESSÕNA

ISO (International Organization for Standardization) on ülemaailmne rahvuslike standardimisorganisatsioonide (ISO rahvuslike liikmesorganisatsioonide) föderatsioon. Tavaliselt tegelevad rahvusvahelise standardi koostamisega ISO tehnilised komiteed. Kõigil rahvuslikel liikmesorganisatsioonidel, kes on mingi tehnilise komitee pädevusse kuuluvast valdkonnast huvitatud, on õigus selle komitee tegevusest osa võtta. Selles töös osalevad ka ISO-ga seotud rahvusvahelised riiklikud organisatsioonid ning vabaühendused. Kõigis elektrotehnika standardimist puudutavates küsimustes teeb ISO tihedat koostööd Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (IEC).

Selle dokumendi väljatöötamiseks kasutatud ja edasiseks haldamiseks mõeldud protseduurid on kirjeldatud ISO/IEC direktiivide 1. osas. Eriti tuleb silmas pidada eri heakskiidukriteeriumeid, mis on eri liiki ISO dokumentide puhul vajalikud. See dokument on kavandatud ISO/IEC direktiivide 2. osas esitatud toimetamisreeglite kohaselt (vt www.iso.org/directives).

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. ISO ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest. Dokumendi väljatöötamise jooksul väljaselgitatud või selgunud patendiõiguste üksikasjad on esitatud peatükis „Sissejuhatus“ ja/või ISO-le saadetud patentide deklaratsioonide loetelus (vt www.iso.org/patents).

Mis tahes selles dokumendis kasutatud äriline käibenimi on kasutajate abistamise eesmärgil esitatud teave ja ei kujuta endast toetusavaldust.

Selgitused standardite vabatahtliku kasutuse ja vastavushindamisega seotud ISO eriomaste terminite ja väljendite kohta ning teave selle kohta, kuidas ISO järgib WTO tehniliste kaubandustõkete lepingus sätestatud põhimõtteid, on esitatud järgmisel aadressil: www.iso.org/iso/foreword.html.

Dokumendi on koostanud tehniline komitee ISO/TC 188 „Small craft“ koostöös Euroopa Standardimiskomitee (CEN) tehnilise komiteega CEN/TC 464 „Small craft“ ISO ja CEN-i vahelise tehnilise koostöö lepingu kohaselt (Viini leping).

Standardi ISO 8848 teine väljaanne koos standardiga ISO 23411:2020 tühistab ja asendab standardid ISO 8848:1990, ISO 9775:1990 ja ISO 15652:2003, mis on tehniliselt üle vaadatud.

Peamised muudatused võrreldes eelmise väljaandega on järgmised:

- sellesse dokumenti on konsolideeritud ISO 8848:1990, ISO 9775:1990 ja ISO 15652:2003;
- pealkirja on lisatud sõna „mehaanilised“;
- ajakohastatud on määratlused;
- ajakohastatud on nõuded vastamaks praegustele tööstustavadele;
- lisatud on jaotis 7.7 seoses juhtkangi ja rooliratta vahelise kaugusega;
- eemaldatud on rooliratta nõuded ja katsed.

Igasugune tagasiside või küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule standardimisorganisatsioonile. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav veebilehelt www.iso.org/members.html.

1 KÄSITLUSALA

See dokument täpsustab projekteerimis-, ehitus-, paigaldus- ja katsetusnõuded kaugjuhitavate mehaanilise trossiga rooliseadmete jaoks ning väljundvarda liidestuspunkti väikelaevade roolide, joamootorite, päramootorite ja pöördkäiturite jaoks.

See kehtib erinevat tüüpi veesõidukitel kasutatavate rooliseadmete kolmele eri liigile:

- standardse töörežiimiga rooliseadmed väikelaevadele ühe- ja kahekordse paigaldusega päramootorite (koguvõimsusega üle 15 kW) ning roolide, pöördkäiturite ja veejoamootoritega;
- kerge töörežiimiga rooliseadmed väikelaevadele ühe päramootoriga, mille võimsus on 15 kW kuni 40 kW;
- jugakäituriga rooliseadmed, välja arvatud isiklik veesõiduk.

MÄRKUS Standardse ja kerge töörežiimiga rooliseadmed on mehaaniliselt vahetatavad. Standardse töörežiimiga rooliseadet saab kasutada veesõidukil, mis on projekteeritud kasutamiseks koos kerge töörežiimiga rooliseadmega. Samas ei saa aga kerge töörežiimiga rooliseadet kasutada veesõidukil, mis vajab standardse töörežiimiga rooliseadet. Jugakäituriga rooliseadmed on eelmainitud süsteemidest mehaaniliselt eristatud ja neid võib kasutada ainult jugakäituriga veesõidukil, nagu selles dokumendis määratletud.

See dokument ei käsitle vahendeid veesõiduki juhtimiseks hädaolukorras.

2 NORMVIITED

Allpool nimetatud dokumentidele on tekstis viidatud selliselt, et nende sisu kujutab endast kas osaliselt või terveniisti selle dokumendi nõudeid. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

ISO 10240:2019. Small craft — Owner's manual

ISO 12217-1:2015. Small craft — Stability and buoyancy assessment and categorization — Part 1: Non-sailing boats of hull length greater than or equal to 6 m

ISO 12217-2:2015. Small craft — Stability and buoyancy assessment and categorization — Part 2: Sailing boats of hull length greater than or equal to 6 m

ISO 12217-3:2015. Small craft — Stability and buoyancy assessment and categorization — Part 3: Boats of hull length less than 6 m

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse allpool esitatud termineid ja määratlusi.

ISO ja IEC hoiavad alal standardimisel kasutamiseks olevaid terminoloogilisi andmebaase järgmistel aadressidel:

- ISO veebipõhine lugemisplatvorm: kättesaadav veebilehelt <https://www.iso.org/obp>;
- IEC Electropedia: kättesaadav veebilehelt <http://www.electropedia.org/>.

3.1

veesõidukile paigaldatud rooliseade (*craft-mounted steering system*)

koosteüksus, sealhulgas kõik komponendid, mis on vajalik kaugjuhitava manuaalse jõu edastamiseks väljundvarda (3.20) otsani ja mille eesmärk on kinnitada väljundvarda juhttoru veesõidukile